

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1882.

Kolozsvár, vasárnap, január 1

Tizenkettődik évfolyam.

Előfizetési felhívás

KELET.

1882-dik évi tizenkettődik évfolyamára.

Elengedik nekünk tisztelt olvasóink, hogy mi előfizetési felhívásul a nagy dob-döngesséket és mellünket verve, a kongó frázisokat szórjuk azon forintok elbűvölésére, melyekkel kegyesek lehetővé tenni, hogy e téren jó lelkiismeretünk szerint hazánk ügyét szolgáljuk. Mi keresett szavak nélkül egyszerűen kérjük olvasóinkat, hogy a mennyiben érdemesek voltakunk rá, jövőben se vonják meg támogatásukat, s ha nem feleltünk volna meg mindenben kívánságaiknak eddig, tegyék fel ügybuzgalmunkról, hogy iparkodni fogunk lapunk további javításával e pártolásra érdemessé válni ezután.

A politikai szemképrázatás, tűz-szórás ily könnyen hívó, lobba-dékonny kedélyű nemzet előtt nem lehet a mi mesterségünk, s a házara ügyeiből, magunkra nézve magasabb feladatnak tekintjük, ha erőnk teljességével, kalandos tervek és hű remények felkeltése, az örökre ridegnek maradó köznapisággal való elégtelenség s a mindent kockáztatni kész elkeseredés szítása helyett, a nemzeti erő gyarapításában, a lélek- és szívmelesítő munkában, az élet terheinek viselésére a kitartásban és szenvedéseinek békés orvoslásában lehetünk a hazá népének egyik szerény kalauza.

E munka, meglehet, kevesebb külső népszerűséget, de több benső örömet terem; célunk azonban nem a nép kegyét megnyerni, hanem használni neki. Ezért a nemzet többségének és kormányának utait követjük, de nem következik ebből, hogy a nevőkben elkövetett hibákat és visszaéléseket palástoljuk; ellenkezőleg azoknak elfogulatlan feltárásával alkalmat nyújtván az orvoslásra, szolgálunk a népnek és hazának ügyének. Fel is szólítottunk mindenkit, hogy a mielőtt a végünk pártunk és hazánk ügyének. Fel is szólítottunk mindenkit, hogy a mielőtt a végünk pártunk és hazánk ügyének. Fel is szólítottunk mindenkit, hogy a mielőtt a végünk pártunk és hazánk ügyének.

Egyebekben törekszünk jó lapot szerkeszteni, a hasznost egyesíteni a nemzeti mulattatással s a magunk jutalmának fogjuk tekinteni, ha többet adhatunk, mint mennyit ígértünk.

A „Kelet” előfizetési ára:

Egész évre	16 frt.
Fél évre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy hóra helyben	1 „ 50 kr.

Békésy Károly,
a „Kelet” szerkesztője.

BUDAPEST, 1881. decz. 30.

(S.r.) Az év végén vagyunk és mint fáradt utas vagy napzármas megállunk, hogy visszapillantunk a végzett munkára, illetőleg hátrahagyott útra. Természetesen, hogy arra a kérdésre, milyen volt az év, igen nehéz, határozott és még nehezebb: rövid választ adni. Jó és rossz is, mert az élet és a közélet minden percében, minden mozzanatában fel lehet e két elem közelmét fedezni. És éppen ennek a körülménynek tulajdoníthatjuk azt, hogy a szerint, mint valaki egyik oldal

lát veszi a dolgoknak; mindig csak szótét lát, míg a másik egy oldalról szemlél, csak a fényoldalt látja fel. De ha tárgyalgasson akarjuk az 1881. év lefolyását, közügyeinkre való hatását megítélni, úgy fogjuk találni, hogy nagy küzdelem árán ugyan, de anyagi, szellemi és törvényhozási téren mégis örövendesen haladtunk. Pedig nem kell megelégednünk arról, hogy az év, választási év volt és ez mindig bizonyos megakadással, hogy ne mondjuk, meddőséggel jár, úgy a kormányzásra, mint a törvényhozásra nézve. Azonban az utóbbi választások

sehogys tudtam Carmelának ezen különös balgaságát nevetni. Inkább azon vágy lepott meg, hogy a különös fiatal párt új boldogságokban láthassam, s jöjjön a nap magasán felfalott sugarai izzón süttöttek alá, mégis utnak indultam egyedül Capri felé, hogy felkeressem szerény hajlékukban.

Könnnyen rátaláltam a jól ismert gubnyókra, melyek még mind ott álltak szemben egymással.

A nap heve teljesen rástört. Köröskörül cactus-mezők virágoztak, a házfedelek föl enyhe füst gomolyok szálltak fel az égbe. Nyugodt déli csend honolt mindentől.

És íme ott ültek mindketten a barátságos árnyékban együtt egy ajtó előtt, ugyanazon kuszákban, ártatlan gyermeki elégedett boldogságban. A vak kosarat font, Carmel pedig szerényen pergette az orrát. Valóban Don Salvatore nem mondott sokat: Carmela kedves, igéző kis asszonyka lett. Éjszót haja csinosan kontyba szorítva tarka selymen főkendője pedig egyszerű pompában állt barnás homlokán. A nemes fő, finom vállai közt könnyedén oldalra hajolt, sötét szemét szeretetteljesen nyugtatta némán dolgozó társán s a derült gyermeki mosoly ott lebegett most is, mind hajdan, finom ajkai körül.

Egy darabig legeltetem szemem a kedves képen aztán hozzájék léptem s megszólítottam őket: Természetesen nem üsmertek. De mikor elmondám, hogy üsmertem őket mint gyermekeket s megszerettem őket, mindketten örvendtek s megbihtak maradéknak náluk az árnyékban, és én maradtam. Észrevettem, hogy Checco mosolyt keltő törekvéssel velem szemben tekintélyes magatartást vett fel s házigaizai méltóságának teljes tudatában élvezte fontosságát, míg nője csin-

épen abban jeleznek haladást, morális és politikai szempontból egyaránt, hogy nem jártak annyira és oly hosszantartó igazolommal, mint a régiek, de azt még sem tagadhatjuk, hogy egy kormányzás, mint a törvényhozás folytonossága, tervszerűsége csak nyerje az által, ha a parlamenti cyclus meghosszabbítható. Mert azt nem csak a választás közvetlen feladatai és nehézségei tekintetében kell megítélni, hanem abból a szempontból is, hogy képviselő s kormány egyaránt, politikájuk és törvényhozói működésük általánosságában arányában nyerjenek az egyöntetűbb és tervszerűbb működésre is.

A múlt év második kiemelkedő mozzanata: a 60%-os életjáradék átváltoztatása 40%-os járadékká. Hogy ez nemcsak hitelfunk tetemes javulását jelzi, hanem pénzügyeinkre is jótékony hatást gyakorol, arról meggyőződhetünk mindenki, ki a költségvetésünkre egy pillantást vet. Mert kamat megtakarításunk e czímen 1.600.000 forint már az 1882-diki előirányzat szerint; pedig a conversiónak még csak fele történt meg és így biztos kilátásunk lehet arra, hogy az e czímen kilátásba helyezett 2 millió 2 százezer forint kamat megtakarítás jóval meg lesz haladva. Hogy ennek milyen eredménye, hatása van, azt csak az képes megítélni, ki tudja, hogy a budapest-zimonyi vasút és a vizszabályozási nagy munkálatok, mely rendkívüli költségekkel járnak és azokra, mely nagy összegek kellenek és mégis 938.000 forintnál többel államadossági kamatterhünk nem nevezkedik, holott eddig, kisebb vállalatok mellett is, 2—2½ millióval nevezkedett az minden évben. Igaz, hogy a költségvetésünkben járatosok nagyobb emelkedést is kitudnak olvasni, de ennek magyarázata csak az, hogy a tiszai és szegedi köcsönök harmadfél milliónyi kamatját látják ugyan a kiadások között, de nem látják a bevételek között, pedig ezek ott is előfordulnak, mert átmeneti kiadást képeznek, az illető érdekelt felek azt megtéríteni és pedig nyomban megtéríteni lévő kötelesek.

A budapest-zimonyi vasút építése, a tiszai-körösmenti nagy munkálatok képezik az 1881. év egyik kiváló mozzanatát. Lehet beszélni, hogy ezek az összesen 20 millióba kerülő nagy kiadások mellőzhetők lettek volna, de követelni a vidékek megmentése és nemzetközi versenyképességünk érdekében e munkálatokat és azután azt mondani, hogy a kormány szaporítja a kiadásokat, valóban neveléses dolog.

Ha tudjuk, hogy ez évben kezdetett

talán-elegendet mosolylyal a haját igazgatta mint-ha kültött szépségének az utolsó esetvonalat akarta volna megadni.

Felkértem őket, hogy doromboljanak el, úgy mint régen, egy dalt együtt. Megtették szívesen s az igénytelen dalok vigan s békésen zengtek fel. Ezáltal feltűnés nélkül közel hajlottam Checcóhoz s személt vizsgáltam. Valóban nem csalódhattam, szívem hangosan feldobogott: a szegény fiún segíteni lehetett, már évekkel ezelőtt lehetett volna segíteni. Vaksága kétségtelesenül gyógyítható volt egy ügyes és szakértő kéz által.

Mintán néztem szerint ez örövendes fel-fedezésről kellőleg meggyőződtem felálltam tőle, kezét nyújtottam Checcónak bucsúzásra s titkon jelt adtam Carmelának, hogy következzen pár lépésnyire. Csodálkozva követett s midőn elég távol voltunk fiatal férjétől, hogy az meg ne hallja beszédünket, így szóltam hozzá:

— Tudod-e hogy talán igen könnyen sikerülhetne nekem, férjed vakságát meggyógyítani?

Meglepetés nélkül veté rám szemem s nyugodtan így válaszolt:

— Régen gondoltam én már arra, hogy vaksága gyógyítható lenne. De mit tesz az? Hisz annak nem szabad meggyógyítani!

— És miért ne volna szabad? — kértem fejezőlővel.

— Kelemen atya! — viszonzá ő nyomatékkal és megerőttem őt. De én legkevésbé sem voltam hajlandó azon rendkívüli lelkes sötét befolyásának engedni, sőt inkább erővel keresztül akartam vinni azt, mit hivatásom kötelességemmé tett.

— Carmela — sürgettem belesen — gon-

meg a csendőrség országos szervezése, hogy ez adta meg egyelőre a 10 éven belüli ingatlan forgalomnak a bélyeg és illeték kedvezményt; másfelől: a jelzálog-kölcsönök konverziójánál a bélyeg és illeték mentességet; akkor el kell üsmertünk, hogy maradandó jó emlékeket hagy az maga után, küzdelmei daczára.

A kötelmi jog tervezetének általános indokolását közli a Jogtudományi Közlöny. A kodifikátor intenciói iránt tájékoztatást nyújt a következők passus: „Kiváló tekintettel kellett lenni a kötelmi jog szerkesztésénél a római jog kincsére, melyek a kötelmi jog minden képzelhető intézményére nézve utmutatásul, a legtöbb intézményre nézve pedig közvetlen forrásul szolgálhatnak. Ha tehát a tervezet részletes indokolásában, ugyszólván lépten-nyomon római jogra történik hivatkozás, ez csak annak konstataciója akar lenni, hogy a kötelmi jog egyes intézkedéseinek rendezésénél a római jogot figyelmen kívül hagyni annyit tenne, mint a magánjog e részének eredetét szándékosan ignorálni. E mellett természetesen folytonos figyelemmel kellett lenni az igazságügyi kormány által irányadott kijelölt törvényekre és törvénytervezetekre is; a mi kötelmi jognál annál inkább történeti, mert ezen része az általános magánjognak ép úgy, mint a hiteltörvénynek a jogi életnek azon részét urálja, mely egyszerűen nem lokális vagy provinciális viszonyokon alapszik, másrészt a különben jogosult nemzeti sajtóságok által legkevésbé sem érintethetik. Ha a magánjog valamelyik részénél, egy a kötelmi jognál minden kétségen felül szükséges a lehető unifikáció; szükséges, hogy a civilizált népek törvényeit lehetőleg egyenlő elvekre visszavezethetők legyenek. És ha ezen utat és irányt követve, nem teljesen eredeti törvényt alkotunk, az sokkal kevesebb baj, mint lenne az, ha a forgalmi élet egyik részénél, a kereskedelménél, a civilizált népek törvényeit elfogadva, a mindennapi élet forgalmi viszonyait nem ugyanazon népek törvényeivel hoznók összhangba, csak azért, hogy ezen a téren egészen újat és eredetit alkossunk.”

A szabadelvű párt tegnap délben értekezletet tartott a szabadelvű-kör helyiségében. Szathmáry Miklós másodelnök előadta, hogy az értekezlet összehívásának célja a miniszterelnöknek teendő szokásos újvi tisztelegés megbeszélése, mely mellett most még nyomósabb indokok szólnak, mint máskor; a párt helyesléssel tehát Csáky László gróftól kéri fel a szónoki tiszt elvállalására. A képviselőház elnökét Péchy Tamást az értekezlet felkérésére ugyan Szathmáry Miklós fogja üdvözölni. Ezzel az értekezlet véget ért.

dold meg, Kelemen atyának semmi hatalma sincs felettetek, melylyel kényszeríthetne, hogy kegyetlen szigorúnak engedelmeskedjétek. Ezért ne állj szerencsétek nyájában. Gondold csak meg másként lenne minden ha Checco ismét látna s egy egész emberré lenne és mint a többi egészséges emberek dolgozva tartana el tisztességesen téged a helyett, hogy te neked kell őt most eltartani és ápolni, mintha gyermek volna.

Egy ideig gondolatokba merülve tekintett maga elé aztán nevető gyermek szemét rám függesztve, vidáman így szólt: „De hát miért legyen minden másképp? Hisz én gondoskodtam mindig fölőle és soha sem bántam meg. Ha Checco nem lenne vak és szép volna — mert én tudja uralom hogy ha mi őt szép Checcónak hívjuk, csak ő érette történik, én jól tudom ezt akkor bizonyára más lányok is szeretnék volna őt s többet is tehetnének érte, és én nekem nem tetszenék. És egészen magamnak akarom őt. Ha ő olyan, mint egy gyermek az nem tesz épen semmit, akkor én anyja vagyok neki s ápolni fogom egész életén keresztül, úgy mint előbb Donna Teresa tette. Azért csak maradjon minden a régivel. Megvagyok teljesen elégedve és nem kérek jobbat, mint a mit az Isten elrendelt.

Belsőleg nem kis mértékben felboszankodtam azon tampa közönyön, mely a gyermekek teremtésben lakozni látszik. De tartóztattam magam s rövid megfontolás után más módot kíséreltettem meg, hogy rábeszéljem.

— Lásd Carmela — folytatam türelmes hangon — nem tagadhatod, ha valaha titkórban néztél magad, a mint nem kétélem, vagy ha más emberektől hallád mondani, hogy isten téged igen szép kis nőnek teremtett. Nem vételek-e, hogy a

Hirdetési díjak.

Egy négyzetűs centiméternyi tér ára 2 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket felvesznek:

Bécsben: Oppel Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus) der Wollzeile 38.) Hassenstein et Vogler (Wallfisch-gasse 10) Bud. a postán: Moos Publicistische Bureau. Budapest: Goldberger A. Hirdetéseket foglaltatja Budapesti Szervitátor 3. sz.

Elváltási csekkok

garmond sora után 25 krajczár díszendő

KÜLFÖLD.

A pápakérdésre vonatkozólag a Times nyilatkozik, hogy a papának Bismarck csak oly jóindulatú barátja, akár maga a fényes porta feje, a szultán. Berliuben tehát mindössze a maijusi törvények kérdése marad meg a múlt hetek mozgalmából. Nehány tizen püspöki szék betöltése, mi alkalmasint az egyházi törvényszék megszűnését fogja maga után vonni, a Bismarck a maga részére kárpótlásul legfeljebb a discretionary teljhatalom megújítását fogja kívánni a jövő porosz országgyűlésétől. Az olasz-német viszonyra ennek megfelelőleg rátkál a Nord. Allgemeine Zeitung, a Szt. Gotthard hegyi vasút megnyitása alkalmából; e vasút által a két ország közvetlen érintkezésbe lép egymással, s nevezett lap most utal ama régi jó viszonyra, mit a történelem felmutat, s minnek folytatását kívánatos gyanánt hangsúlyozza. Megfelelőleg nyilatkozik a Diritto legutóbbi száma is.

A francia külügyminiszteriumban Weiss publicistának politikai ügyek igazgatójává kinevezetése nagy izgalmat keltett Párisban, főleg az intranigantok táborában. Sőt ezuttal még a legitimista párt is a vörösekkel egyetértőleg ellenségesen nyilatkozik. Mindketten felejtik, hogy Gambetta, mielőtt még mostani hatalmához jutott volna, politikai türelmeséget hirdetett. Weiss orleanista párti volt, de már a császárság idejében a republikánusokkal egyetemben lépett fel Napoleon Lajos ellen, Mac-Mahon idejében sem lett titlen elveiből, s hogy ezuttal oda hagyja zászlaját, teszi, mert belátta, hogy francia földön a monarchia állapota reménytelen s tehetőségét minden áron hazájának kívánja szentelni. Weiss, ki még egy hét előtt is a Figaron dolgozott, ezikeiben mindig függetlennek mutatkozott s Gambetta ellen elfogultságot nem tanusított: pedig oly lapnak volt főmunkatársa, mely a leendő dictaturnak sohasem hagyott nyugtot.

Irlandban a katolikus papság egy régi püspöki körlevelet közzétett újabbban, mely czélzatában félreismerhetlenül a liga mellé csatlakozik. Az ir klerus ugyanis fel a háborúba a miniszterium ellen, mert úgy véli, hogy az Emrington missió által csak a vaticannal akarta rossz viszonyba koverni őt.

BELFÖLD.

Fővárosi levél.

Budapest, 1881. végén.

T. Szerkesztő Úr! Egy évvel ismét odább vagyunk a nagy mindenség mysticus körforgásában.

Az emberi elme annyira „véges”, hogy minduntalan pihenőt tart; az emlékezet végig kalandozza az elmúlt időt, hogy annak teljes tudatával mindig készen találja őt a „váratlan”.

szegény Checco, ki isten és emberek előtt törvénytelen férjed, soha lássa szemével, mily igéző kis feleséget bír benned? Hogy soha se csodáljon téged s hogy soha se szerethessen teljes szívvel? Mert azt csak tudod, hogy a szerlelemnek nincs biztosabb vezére, mint a látó és csodálkozó szemek!

Carmela gondolkodóvá lett. Hallgatott s szeméit csendesen saját dicsőített személynéjé tartá végig.

— Nem volt szükségem a szemekre szemre — szólt hirtelen félíg elmerengve, mintha saját magához beszélt volna. Merész állításom e csafolása persze oly találat volt, hogy már-már feladtam a reményt, hogy a megatalkodott fejcséket észreterítem. De mégis korán estem kérésbe. Mégis erzeny hurokat pengettem meg, melyek utólag kezdtek rezegni.

— Mindenesetre igen szép lenne — szólt egy rövid szünet után Carmela — ha meglátanám engem. Valóban azt hiszem, még örülne is rajta. És talán nagyon is tetszene neki. Igaz, hogy még jobban és másképpen szeretne engem, mint jelenleg s végre is nem maradhat mindig gyermeknek. De mégis kar, hogy nem lehet. Kelemen atya nagy szerencsétlenséget jósolt, ha az isten rendeltébe avatkozunk.

— De hát ha nem ti, hanem én lennék az, a ki beleavatkozok, hogyan érhet benneteket a szerencsétlenség. Sőt még nekem úgy tetszik, hogy a jószágos gondviselés egy intését követném avagy nem ennek kell-e tekintenünk, hogy éppen én, egy orvos találatom rák egy véletlen folytán, s felfedezem szemének gyógyíthatóságát?

(Folyt. köv.)

Igy támadtak a krónikások, krónikásai a bétnek (jó magam is) a hónapnak, évnék és így keletkeztek a — jubileumok.

A természet összezúgóródnában van; el-tüppült az emberi test, megrövidült az életkor és egymást érik a jubileumok, a melyek 100 évről ma már a 10-ik évre is leszállanak. Ma a visszapillantások korát éljük és van azokban valami érdekes, és sok tanulságos dolog.

Ha például a fővárosi élet, elmúlt évi folyamára tekintünk, az a szomorú tudat nyelbenünk megerősítést, hogy bizony kis város vagyunk még. Alig történt az idén valami kimagasló mozzanat, valami különösen felelőtlenre méltó esemény. A trónörökös násza és budapesti látogatása jó formán az egyetlen, a mi a főváros lakóit élénkebb hullámmáza hozta. Azután eisimultak a lelkesedés fodrai és folyt a világ csöndes mederben.

Nem kívánok én zágárai földrengést, ringezébbi autodafét, varsói zsidóüldözést, krivosz-czai fölkelést, nihilista tüzelmeletet; a Verhovay-baziságos tüntetésétől is irítozom: — de tiszta szívemből és lelkesedéssel tudnék regisztrálni valami olyat, a mi társadalmi életünk egyhanguságát jölvető mozgásba hozta volna.

A törvényhozásnak valami bágyadt unalom vett erőt, s ha olykor heves napot isconirozott az ellenzék, annak rugója a személyes gyűlölet otromba nyilvánulása volt. A törvényjavaslatokkal a foltozások nehéz munkáját végezte a kormány, mert új alkotásról szó sem lehetett. Ennek hatása kifelé is csak olyan; se a nép, se a képviselete egymást ma már nem képesek galvanizálni.

Az irodalom terén volt egy kis élénkség; néhány tehetség fölmerülte figyelmet keltett, de epochális alkotás szülője nem volt ez az év. Az „ismert” nevek bocsátottak ki egy pár művet, de „oh az (új)ág” írás, olvasások — biz azok a középüztetésen alig emelkednek felül. De tudj! isten, nem is olvasnak ma az emberek egyebet hírlapoknál és röpiratoknál. Régi panasz, hogy a lapok mindenre való kiterjedése megteremtette azt a felületes irányt, a mely írtozik a könnyű, ha csak az nem valami „érdekesítő” regény, vagy személyeskedő röpirat. Még a jó beszélyírók is a színművekkel próbálnak szerencsét, mert ott legalább a tantíeme biztosabbnak látszik, s a Csiky Gergely banális sikerei elég biztatóak, s Györi Vilmosban új példát is nyelhetek e tekintetben. A fűtetes vállalatok megtartották terükét, s a regényíróknak ma ez a piacuk; a hírlapok sem vesztek abból, de új lapalapítás nincs számban. Nem is lehet.

A művészeti mozgalmakat kezdhetem, akár végezhetem is Bernhard Sárával. Ez a gőzerővel jártató félholt különlegesség Budapestén is át „tűt” — (hisz tünemény minden tekintetben) s itt léte alatt idegenségének varázsa körébe vonta az egész közönséget. Aztán elment, s mi maradtunk a „miéink”-kel. Jött a szerződési idő, kiviszedkedtek magunkat; elvesztett a nép színház néhány jó tagot, nyert néhány gyengét, s jobb hiányban azért teleházak vannak Blahánét nem is említom. Ő felül áll ma a bírálaton — A nemzeti színház a szokott vendégzeropeltetéseken és két Csiky darab előadásán kívül egyebet alig tett, mint most a bécsi katasztrófa után tűzbiztonságba helyezte magát. — A festőművészet terén örvendős jelenség, hogy egy-két valódi tehetség foglalt helyet az érdemesek közt. A műcsarnok kiállításaiiban csöndes gyönyörűnk volt; nincs Varesa-girunk a ki a népek temetőjéről oly idegrázkodtató tájképeket állított ki a bécsiéknél. Mi a nélkül is el tudjuk képzelni a vérben gázoló cázárokat, s egy kis idyllt, vagy egy sikerült generéképet szivesebben elnézünk. Kratzman üveg-festészei nyert ez évben nagyobb elismerést és teret, a mit meg kell említenem.

Tudományos életünk az akadémiai rendszerben mozog. Elismerést érdemel a természetudományi társulat, a mely népszerű előadásai által, melyeket hallgatni rendkívül tanulságos élvezet, igen szép és állandó közönséget teremtet. Az akadémiaiban az az álmoskodó readszer, a mely erőt vett a bölcséken, nem változott semmit. Ebben önkény látszik boldogok.

Erősebb hullámmást észlelhetünk a társulási szellem terjedése miatt. A társadalmi osztályok szövetezése halad, s a lefolyt évben, hogy többet ne említsünk, a fűszerkereskedők, kishivatainkok, hírlapírók és a díjakok alapították meg országos egyesülteket. A kiállítások eszméje is bódított; az orsz. női-pár kiállítás sikere a könyvészeti kiállítás eredményezte, a mely maholnap megnyílik; s most az országos kiállítás felett folynak az illetékes körök tanácskozásai.

Egyéb aztán kevés a felemlíteni való. Az év halottjait felsorolni nem az én hivatásom, aztán meg szomorú is.

Az építkezésekről sem szölok. A főváros épült, szépült sokat az idén, az építkezések befejezéséül itt az „ezer mázsás kő” is a Kálvin-téren, melynek kifaragva díszbe leendő. A lövőszeknyekről sem szölok, az volt talán a legtöbb az idén, kivéve a betöréseket és utonállásokat.

Csak azon óhajátomat fejezem ki, hogy — mert még igen kis város vagyunk, sok a kíváncsúság — vajha a jövő évi visszapillantásunk

több kiemelkedő mozzanatu és felemlítést érdemlő eseményen nyugodhatnánk meg jól eső érzéssel.

És a „Kelet” t. olvasóinak boldog új esztendőit!

L. E.

A szarvasi küldöttség Jókainál.

Budapest, decz. 30.

A küldöttség, mely a szarvasiak részéről diszalum átnyújtása céljából Jókai Mórhoz jött, tegnapi déltben tiszteltet nála. A küldöttséget Móríz Pál Szarvas város országgyűlési képviselője vezette, több országgyűlési képviselőtől kísérve. Az igen csinosan és izlése-sen kiállított albumot, mely mintegy 100 előkelő szarvasi polgár és urhölgy arcképét tartalmazza és borítékának előlapján: „Szarvasi album”, hátlapján „1881.” felirattal van ellátva. Móríz Pál zajos tetszésnyilvánításoktól meg-megszakított beszéddel nyújtotta át Jókainak.

A beszéd után, a mint szokás azt befejezte, a zajos és lelkes éljenzések percekig tartottak. Jókai erre következőleg válaszolt:

„Kedves barátom, tisztelt honfitársaim! Szívemből köszönöm az albumot, a mit nagybecsűlve tesz előttem a benne foglalt derék honfiak és honleányok emléktől adott arcképgyűjteménye. Még inkább köszönöm a felajánló szavakat, miszerint ezt nemcsak a regényíróknak, hanem a politikusnak is szántatok elismeréssül. Én azt tartom, hogy a költő és a politikus, itt Magyarországon, egymástól elválaszthatatlan.

Költő csak az lehet, a ki érezni tud, s a minden érzések napja, királya: a hazaszeretet. Mindenben, a mi hazai élet, benne van a költészet, s mindenben, a mi költői élet, benne van a haza: itt a mi földünkön, a mi egünk alatt.

Az nem is baj, ha a költő politizál; hanem az már baj, ha a politikus poetázik. Mert abból, ha a költő le akarja hozni a maga ábrándvilágát az égből a földre, még soha sem lett északadás; de abból, ha politikus kimozgatja az álló földet a helyéből, hogy a maga ábrándvilágába áttegye, mindig földindulás lesz.

Nekem csak egy politikám volt örökké: Magyarországot megtartani Magyarországnak. Ezen politika mellett küzdöttem mindig azoknak a társaságában, a kik ezt megértették: küzdöttem azok ellen, a kik ezt veszélyeztetették. Ennek az érdekében volt bátorságom mindig megmondani az igazat azoknak, a kiké a hatalom. Mikor a forradalom volt a hatalom akkor megmondtam az igazat a forradalom nagy embereinek, mikor az absolutismus volt a hatalom, akkor megmondtam az igazat az absolutismus urainak, mikor az idegené volt a hatalom megmondtam az igazat az idegenek; most saját nemzetünké a hatalom, most megmondom az igazat saját nemzetünknek. De mindig Magyarország érdekében: mindig azért, hogy hazánkat megtartsam fentartam, viaszartasam.

Ki tegye ezt, ha nem a költő, a ki nem szolgál senkinek, csak keble Istennek? A ki nek Istene szemekezt adott hogy lásson, és nyelvet, hogy szóljon, és szívet, hogy érezzen?

Hazánk, tudom jól, hogy még most nem a költő eszményképe, bajainknak felfedezéséhez nem kell fantaszia; de ezeknek a bajoknak a kuttorlása éppen az az őszön, hogy hazánkat jobban szeretjük, mint egyéniségünket, hogy Magyarhont Magyarországgá akarjuk tenni, még pedig gyorsan és erőnk megfeszítésével. A ki ezt az érzést lerázhajta magáról, azelött tág a világ; menekülhet az európai fájdalomak s különösen a magyar fájdalomak elől, de a kit ez érzés el nem tud hagyni, az együtt viseli azokat voltunk.

Hazánkat csak a mi hűségünk tartja meg: hűség minden irányban.

E hűséggel szívében uralkodni fog nemzetünk Kárpátoktól Adriáig; dicső lesz, hatalmas és erős.

Ez az én politikai hitvallásom.

Jutalmam az, ha nemzetem megértett.

A ki megértett, az velem egyezkedni működik.

Ez a cél Magyarországgal megértésé, jóllétében, nemzeti művelődésében, hatalomban, intézményei, ipara, kereskedelme, szellemi alkotásai által; a békés előhaladás útján, a szabad-elvtűség vezetése mellett.

Hasonlítások össze a harmincz év előtti Magyarországot a mostanival! Mondjátok meg, hogy nem óriási utat tett e Magyarország ez idő alatt ama nagy cél felé? S akkor aztán mondjátok meg, hogy annak a költőnek, a ki harmincz év előtt álmodni mert arról, hogy a „sem-mivé” tett Magyarországgá azt a „valamivé” legyen, a mi most, s harmincz éven át segített nemzetünk napjainak az állomkép megvalósítását kivívni; hogy ennek jóga van most, mint jőzán éber politikusnak nem álmodni többé, de hinni és követelni, hogy Magyarország legyen egykor azzá, a mi „minden” a mi mindnyájunknak eszményképe.

Köszönöm szíves buzdításokat, elismeréseket, mely erőt önbizalmat ad. A szeretet jeleit a mikkel elhalmoztatok, csak cserében fogadom; mert annyit adok vissza, a mennyit tiadtok én nekem; becsüléset becsülést, szívet szívet, s ígérem, hogy azt az erőt, a mit isten adott, s polgártársaim buzdítása növel; mindenkor ha,

zámnak fogom szentelni; tartsa meg isten ezt a hazát s tegye boldoggá a nemzetet.”

Élénk helyeslés és zajos éljenzés követte a gyönyörűt beszédet, mire Jókay bemutattatá magának a küldöttség minden tagját és szívélyes köszönettel és megköszönvén a kitüntetését. A küldöttség némi időzés után bucsut véve Jókaitól eltávozott.

A corruptió Oroszországban.

A napokban Oroszországban ismét egy perert véget, mely kellő világot vét a nihilismus keletkezésének és elterjedésének okaira. A tényállás orosz lapok szerint a következő: Minsk kormányzóságban a logichinói kispolgárok régi lengyel uraiktól a helység közelében nagy darab földterületet kaptak teljes tulajdonjoggal, mely adományt később a pétérvári kormányzótanács meg is erősítvén, a polgárok a földnek hosszú ideig háborítatlan élvezetében voltak. Azonban 1865-ben Tokarev, Minsk kormányzója, egyszerre csak fölfedezte, hogy azon földdarab a koronaországokhoz tartozik. Tokarev lekötöleztet hivatalnokai természetesen siettek azt megerősíteni. Miután a tényállás meg volt állapítva, nem sok időbe került, hogy a 2631 desjatiná kiterjedést koronajóság, tekintve a kormányzó érdemeit, potom 14000 rubelért az ő tulajdonába menjen át. A logichinói kis polgárok tiltakoztak ezen törvénytelen eljárás ellen s mindegyik forrúhoz felebbetk, azonban hasztalanul.

Az új tulajdonos, midőn 1874-ben átvette a birtokot, még azt is követelte, hogy a kispolgárok az 1873-ki termésnek harmadrészét is adják át neki vagy pedig ezért 12000 rubelt fizessenek kárpótlásul, midőn a szegény emberek ezen követelés ellen tiltakoztak, a kormányzó 26 embert közlülök elfogatott s azonkívül 5 más egyént a kormányzóságából száműzött, mely igazságtalanságát azzal indokolta, hogy példát kell adni a többi polgároknak, miként büntetik az ellenszegülteket. Az ok nagyon plausibilisnek tűnt fel a pétérvári magas közegeknél s Loschekarev altábornagyot egy pár sötét kozákkal elküldte rendet csinálni. A vitéz altábornagy egy tapasztalt rendőrhivatalnokkal Kappher ezredessel együtt megazálta a kis helységet s 5474 rubel kifizetésére kényszerítette a szegény lakókat.

Az ellenszegülteket megkancukáztatta s a szegény embereknek mindenütt eladta. Mindazok, kik ezen ügyben résztvettek, jutalmakat, rendjeleket és tekintélyes hivatalokat kaptak. A szegény emberek azonban nem nyugodtak, hanem a senátushoz fordultak panaszkodni. Ezen forutól a miniszter-tanácsokhoz került az ügy, mely szigorú vizsgálatot rendelt el s 1878-ban II. Sándor csár erről jelentést is tettett magának. Végre most, 7 évvel később, hozott ez ügyben a senátus végérvényes ítéletet. Az ítélet ugyan még nem hirdettetett ki, de a „Novosti” tudni akarja, hogy a jogellenes eltulajdonítás két főbűnös Tokarev titkos tanácsos és Loschekarev altábornagy elbocsátatnak az államszolgálatból.

A varsói katasztrófa.

Minden újabb posta eltérő híreket hoz a varsói szerencsétlenség keletkezése s ugyennek, mint a zsidók elleni kibágásoknak mérve felől. Mai hírek szerint a végzetes tűzjárma ugy támadt, hogy egy nő — hibetölég Alexandrowicz grófnő — hirtelen roszul lett s az őt kísérő nő, nem juthatván vele hamar ki a szabad levegőre, jajveszékelnél kezdett, mások meg vizért kiáltoztak, mi azt a hitet ébresztette, hogy tűz ütött ki. S ebből támadt a borzasztó szerencsétlenség, melynek maga a grófnő is áldozata lett.

Mig ez a főjátó közelében történt, a pap a misét folytatta a főoltárnál, mikor a keletkező mozgást észrevette, annak jelentőségét hamar felfogta s csodálatraméltó lélekjelenléttel gyorsan elhatározta magát: Hogy t. i. a rémület a templom főajtáiban összesereglett tömegre is át ne terjedjen, mindkét kezével felkapva a szentegysmutatót, a közönség felé fordult vele, az orgona játszani kezdett s a tömeg térdre ereszkedve, pár percig e helyzetben maradt. S ezzel minden nyerve volt. A jelenetet megragadó-nak mondják. A gyorsan előjött tűzoltóság azután a templomot gyorsan s a legnagyobb rendben kiirtitette.

A mi a szerencsétlenséget követő fosztogatásokat illeti, erre vonatkozólag egyik varsói levelező azt állítja; hogy jóval a katasztrófa után kezdte valaki azt a hirt terjesztetni, mintba a tűzi lárma zsidó zsebtolvajoktól eredt volna, kik így akartak menekülni az elfogatástól. S tényleg el is fogtak zsebmetszéssel vádolt négy egyént, — három férfit és egy nőt — kik közül azonban csak kettő zsidó, a másik kettő keresztény. De még nincs rájuk bizonyítva, hogy egyáltalán voltak-e a templomban. A zsidóhajsztól jól bepálinkázott paraszt legények kezdetek, kikhez csakhamar a lakosság legalsóbb rétegei is csatlakoztak s megkezdtek a zsidók tulajdonát képező boltok fosztogatását. Megkísérlették ugyan a tulajdonképi zsidó-negyedekbe is behatolni, de itt a tuluyomó zsidóság erőlyes ellenállást fejtett ki s véres fejfel kergette vissza a támadókat. A katonaság mindjárt kivon-

nult ugyan, de egyes szakaszok maguk is részt vettek a fosztogatásban.

A kibágásokban résztvevők közül már 1500-at fogtak el. Zsidóellenes rendezések azóta már a vidéken is történtek.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A Petőfitársaság tegnap délután 6 órakor tagválasztó ülést tartott az írók és művészek társaságának helyiségében. Az egyetlen üresedésben levő tagsági helyre nagy szavazattöbbséggel Mikezsth Kálmánt választották meg. Az évi közgyűlést január hó 6-án fogják megtartani az akademia disztermében.

A program következőleg lőn megállapítva: 1. Megnyitó beszéd Komócsy Józseftől. 2. Titkári jelentés Szana Tamástól. 3. Sütét, beszé-szu éjek... Költemény Komócsy Józseftől. 4. Millenium, értekezés Kaas Ivor bárótól. 5. A nagyanya reményei. Rajz Petelei Istvántól. 6. Ballada Kiss Józseftől. 7. Deli Anosa. Beszély Jókai-Mórtól. 8. Előéki zárszó Komócsy Józseftől. — Ugyanezen az ülésen a társaság elhatározta, hogy a Petőfi-szobor leleplezés-ekor elszavazandó alkalmi ódára pályadíjat tűz ki. Végül elhatározta, hogy a szépirodalom iránti érdeklődés felbresztése végett a vidéki nagyobb városokban felolvasásokat fog rendezni s mint ilyen első sorban Székesfehérvárt jelöl te ki.

A fogyasztási adók.

A ki a kolozsvári szébbali újságnak a fenálló törvények iránti tiszteletét ösmerni akarja, olvassa el tegnap „Consummatum est” című cikkeit, melylyel saját műve, a zártvárosi rendszer behozatala ellen Kolozsvárt eddig még erdélyi lapban sohasem olvasott módon izgat. Ez újság november 8-iki számában még ezek állottak:

„Aztán talán nem is olyan borzasztó egy valami az a zárt városi rendszer. Legalább eddig nem halt bele egy város sem, pedig külföldön minden nagyobb bacskva város körül van zárolva vámsorompóval.

Megengedjük némileg zaklatással van összekötve e rendszer, némileg gátolja a forgalom korlátlan mozgását, de hogy nem öli meg, példák bizonyítják.

S némileg bizonyos értelemben most is zárt város Kolozsvár. Megvaunk behozatali vámai, melyek nem oly mértékben ugyan, mint a fogyasztási adóval, de mégis csak incommodálják a kereskedelmet, a vidék ide irányuló forgalmát.

Van még egy szempont, melyből tekintve a zárt városi rendszert, nem tűnik föl oly igen nagy bajnak.

A marha- és borvásárt értjük. Mindakét ezekre nézve vásárlereink jelenleg olyan helyt vannak, hol belüli esnének a barriéren. Ha ott hagyjuk őket és adóvonalt csinálunk: mindenesetre kárt tennének marha- és borvásárainkban.

A baromvásárt már ugy is el kell tenni mai helyéről; elégtelen is, észleztőlten helyen is van most. A közbizághidat is föl kell építeni.

Hozzuk tehát összhangzásba a szétágazó érdekeket és szükségeket. Ott a czukorgyár-féle telek. Ott lehet közbizághidat is építeni, arra is vette a város, és lehet marha és sertéspiacot mellette berendezni.

Igy meg volna mentve marha-forgalmunk is az adóvonallal járó zaklatástól.

Borkereskedelmünkre még kevésbbé lenne nagy hátránnyal egybekötve az adóvonál.

Ugy tudjuk, hogy borkereskedéstünk nyílt piacon nagyon jelentéketlen, hanem tulnyomóan nagyrészt aként történik a vásár, hogy a vásárló már a vidéken vagy a termelés helyén megkötí a vásárt az eladóval. Ilyen forgalom mellett tehát az adóvonál nem járna semmi zaklatással, még az átviteli borkereskedésre sem.

Ma pedig ugyanazon újságban a többek közt ezt olvassuk:

„A burok már rá van buzva a város nyakára, csak össze kell szorítani azt. S kész a művellet: polgárságunk meguyomorítva, kereskedelmünk, iparunk megsemmisítve, a forgalom a vidék felől hosszú időkre elriasztva, sőt talán véglegesen eltérítve Kolozsvártól s ezen az úton a legszükségesebb élelmi cikkek mesés árakig felcsigázva.”

Ugyancsak ez újságnak octóber 22-iki számában ez állott:

„Nincs Kolozsvár bekérülve... A pénzügyminiszter a városi fogyasztási adók kérdésében, mint értesültünk, tegnap döntött és pedig a város jólfelfogott érdekére nézve kedvezően. A bor- és busfogyasztási adók felhajtására nézve engedélyezte továbbra is a nyílt kezelést, tekintettel a város földművelési, marhatenyésztési s forgalmi sajátos érdekeire. A czukor-, kávé és sörfogyasztási adók felhajtását azonban a zárt közei rendszer mellett kívánja eszközölteitni, a mi különben a fogyasztó közönségre zaklatást nem von maga után. A küldöttség is a folytatott tárgyalások rendén, javaslatát ez értelemben tette meg. A megváltási összegre nézve a küldöttség, a városi közgyűlés jóváhagyásának fentartásával az utóbi adó tárgyakra nézve 20,000 frtot, a borét és

busért 54,000 frtot ajánlott föl, mely összegből a kezelési összegek visszatérítendőek lesznek. A miniszter azonban, tekintettel arra, hogy 80 ezer frtnál is nagyobb bérleti ajánlatok tétettek egyese-k részéről a 74,000 frton felül még pár ezeret kíván, s ha a város kívánságának eleget tesz, azon esetben a szerződés három évre lesz megkötve.”

A ki azonban az „Ellenzék”-ben ezeket írta, nem gondolta meg, hogy a lap szerkesztőjének megsértődött ambíciója a város küldöttségének compromittálását, a pénzügyminiszternek a város jól felfogott érdekére nézve kedvező ajánlata visszaszautását fogja követelni. Az „Ellenzék” tehát megindította a harcot ezen saját szavai szerint „kedvező” elhatározás ellen, vezérkedése mellett a kommunális visszaszautította a pénzügyminiszter békélyen jobbát s rákényszerítette őt, hogy Kolozsvár városát bérbeadja. Ekkor az „Ellenzék” tele torokkal hirdette, hogy nem akad olyan boldog a ki a kívánt összegben az adókat bérbe vegye, holott saját, fennebb olvasható tudósításából láthatólag tudta azt, hogy már korábban „80,000 frtnál is nagyobb bérleti ajánlatok tétettek.” Ily előzmények után odajutott a város, a hová az „Ellenzék” vezette, a zártvárosi rendszerhez, évi (mondjunk keveset) 10 ezer frt veszteséghez és a zárt rendszer további következményeinek. Most már épen semmi sem volt hátra az eddigi következetességhez, mint az, hogy saját munkálkodásának eredményét, a zárt városi rendszert, határtalan dühvel megostromolja. Ezt is megteszi.

Tagadhatatlan, hogy e rendszernek sok kellemetlenségei vannak, de megtanultuk az „Ellenzék” idézett cikkeiből, hogy még egy külföldi város sem halt bele, s tudunkkal Budapest, Pozsony sem sir miatta. Ha azonban valakit hibáztatás érhet, akkor azok, a kik midőn ki lehetett volna kerülni, e rendszert a város nyakába szótták s másod sorban a városi hatóság, mely nem gondoskodott idején a vámsorompókön kívül az „Ellenzék”, által javasolt barompiazz felállításáról, nem ugyan, miként ő nevezi aprómárhák számára, mert e név alatt magyarul a majorságot értik, a mi nem jó adó alá, hanem a marhák, borjuk jubak, disznók számára. E piac melőbbi felállítás a város érdekében kikérthetőtlen.

Kivonat a „Budapesti közlöny”-ből.

Árverések. Maria Juon 426 frtra b. ingtl. febr. 6-án, Nagy-Sze' 16 499 b. ingtl. jan. dai David 516 frtra b. inglyon, Sucin György 312 fr Nagy-Szebenben.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1881. deczember 31.

Helyi hírek.

— **Boldog új esztendő!** Azért gratuláljunk-e, hogy ismét leszállott egy év a mulandóságba? Tudja isten: melyikünk tekinthet vissza anélkül, hogy a sok öröm emlékei közt bűt ne láthasson s viszont az átzenvedett szomorúságokért egy-egy nyíltlétés perc ne kárpótolta volna. Minden romra jut egy kis repkény, vagy legalább egy csepp zöldje a mohának s viszont a legillatosabb virág, ki tudja minő vágyak, remények s csalódások elporladt teteméből szivja nedvét? Szóval mindegyikünk azon kezd, hogy elégtelenségünk s végre is kisebb-nagyobb lemondás árán beletörődik, belenyugszik sorsába. Küzdünk, ki hogy bírja: panaszkodunk is néha s utóljára is azzal végezzük, hogy megadjuk magunkat a reménynek, s kívánunk egymásnak: boldog új évet!

— **A városi képviselő bizottság** megtűrt három helyére tegnap ment végbe nagy érdeklődés közt a választás. Megválasztattak pedig a belvárosi kerületbe, Kiss Sándor a keresakademia igazgatója és Polcz Rudolt ügyvéd urak; a hidelvei kerületbe Régeni György ur tveges.

— **Színházunk** az ó év végén. Bizony szomorú egy lianiába kezdünk, de ki tehet róla? Ha rá nem mutatunk, ha nem élünk köteleseknek nek s nem tesszük magunkévá az ügyet, a jó és tudja, meddig buzdózik el. Pedig itt az új év, s ha az njba is csak a régi viszonyok-kat kezdünk, még végzetesebb váhatik. Kolozsvár jai meg a színtársulatának fogatkozásai szembetűnő. Nincs egyetlen tragikusunk, ki a magasabb igényekkel kielegithetné: tragikánk meg épen teljességgel semmilyentűnk nincs. Nincs drámai hősnők, szerelmesünk, nincs salon színezőnk, nincs salon comicusunk. A közelebbi időben nagy veszteségek érték színházunkat, hogy az operettet mellőztük, Kéler Ilona és Szombathelyi helyei betöltetlenek; úgy szintén a Kassai is; Gyenes maholnap itt hagy, pedig hasznavehetőségét majd minden este kiaknáztuk, sőt ugy halljuk, legkitűnőbb veterán öröink egyike sem sokáig fogja már támogatni színházunkat. Új intendatúránk a legbivatottabb erőkből alakult egybe, mi csak a legjobb reménységgel örveztethet a tárgyalatlansá teszi ama kételytűket, mi eddig tartott: hátha közönségünk végre türelmét veszti s megazúntteti lassankint mű-

DEBERT BAYCHE

Faeladási hirdetés.

Kolozsvár sz. kir. város községe részéről közbírák tétetik, hogy a város tulajdonát képező, Kabalapatok községe határán, a déli vasutól 38. kilométer távolra fekvő erdőben levő tölgyfák

NYILVÁNOS ÁRVERÉS UTJÁN

a legtöbbet ígérőnek el fogják adni.

Eladásra csak azon lábon álló tölgyfák kerülnek, melyeknek átmérője 42. centimeter vagy azonfelül van. Ilyen tölgyfa mintegy 27,327 db. található.

A NYILVÁNOS SZÓBELI ÁRVERÉS Kolozsvárt a városbáznál (IV. terem 1882-dik évi január 26-ik napján d. e. 10 órakor fog megkezdetni déli 12. óráig, d. u. pedig 3 óráig 6-órás folytatástni s illetőleg ekkor bekezdettetni.

Az árverés külön árverési és szerződési feltételek értelmében fog megtartatni, melyek a polgármesteri irodában megtekinthetők, sőt felszólításra postán meg is küldetnek. Zárt ajánlatok is elfogadhatók, melyekben az ígért vételár betűkkel is kiírandó "szaj ajánlat kellő bántapénzzel látandó el.

KIKIÁLTÁSI ÁR SZÁLANKÉNT 3 FRT 65 KR. o. é. azaz három forint hatvanöt krajczár, mihez képest az összes vételár szállanként megígérendő összeg szorozva az eladásra szánt tölgyfák összegével (27.327) fogja képezni. BANTAPÉNZÜL az ekkor kiszámított összes kikiáltási s illetőleg vételár t. i. 99,743 frt 55 krajczár 5¹/₂ a, tehát 4,987 frt teendő le előlegesen az árverező bizottság kezéhez, esetleg a zárt ajánlatához csatolandó.

Kolozsvár sz. kir. város tanácsának 1881. december hó 9-én tartott üléséből. (516) 3-2

MINORICH KÁROLY S. K.
polgármester.

Kávé, rum és tea!

Mintán a n. é. közönség némely külföldi árjegyzékek által, melyek az olvasót látszólagos olcsó árak miatt akár-hányszor megrendelésre ösztönzik, de a küldemény rendesen a kívánalmaknak nem felelve meg, — tévútra vezetetik, inditattva érzem magamat helybeli kávé nagy raktárból néhány igen kedvelt faj kávékat ajánlani, melyek az említett külföldről ajánlott kávékat úgy olcsóságra, mint finom, tiszta ízökre nézt fölülmulják. — Ajánlom tehát e kedvező alkalmat a n. é. helybeli és vidéki fogyasztó közönség szükségletének fedezésére fölhasználni, engem az eddigi nagymérvű kegyes pártfogásával szerencsétlenül.

Kávé-árjegyzék:

(Az árak 5 kilo vételnél készfizesítés mellett értetnek.)

Kávé Portorico legfinomabb	kilo	1.48.
Kávé gyöngyPortorico	"	1.56.
Kávé Ceylon finom	"	1.60
Kávé arany Jáva legfinomabb	"	1.70.
Kávé Mocca arabiai válogatott	"	1.80.
Kávé Ceylon igen finom nagyszemű	"	1.70.
Kávé Ceylon gyöngy, legfinomabb	"	1.80.
Kávé Jamaica nagyszemű különös	"	1.85.

Minta-csomagok 5 kilójával, minden fajtából egy-egy kilo, fenti árak mellett kiszolgáltatnak.

Vidékre 5 kilos postacsomagokban kilonként 6 krajczár áremeléssel bárhova bérmentesen és ingyen pakolással küldetnek. (475) 8-*

Rum és tea:

Rum Cuba magas foku 1 liter		60 kr.
Rum Jamaica finom 1 liter		80 kr.
Rum Jamaica valódi 1 liter		1.60 kr.
Rum Ananas legfinomabb 1 liter		2.— kr.
Tea Congo fekete, finom	kilo	2.80 kr.
Tea Souchong legfinomabb	"	4.— kr.
Tea Melange legfinomabb	"	6.— kr.
Tea Pecco virág, kittuó	"	6.50 kr.
Tea Orange flowers, különös finom	"	8.— kr.

A n. é. közönség tömeges pártfogását kéri alázatos tisztelettel

Gergely Ferencz,

gyamatáru kereskedő a „Török”-ház tőltér 20. szám.

Franczia pezsgők.

(Champagner.)

Veuve Cliquot, L. Roederer, Heidsieck & Co Mumm & Co, Pommeri & Greno, Jacquesson & Fils, Aubertin & Co. stb.

Médoc, St Julien, Margaux, Chateau Lafite, Chateau Larose, Haut Santernes Chateau Yquem stb. stb.

Hochheimer Liebfraumilch, Steinwein in Boxbeutel, Rudesheimer, Johannisberger, Moselblüthen stb. stb.

Sherry, Malaga Madeira, Muscat Lunel Xeres da la Frontera, Lactinae C hris ti Portá Port stb. stb.

Csömör, Magyarádi, Ermeleki, Neszmélyi, stb. stb. Budai Szegszárdi, Buda-Sáshegyi.

Neszmélyi, Budacsanyi Díszegi, Somló, Erri Buda Sáshegyi, Vésontai, Ménesi stb. stb.

a legjelesebb termelők pinceiből,

Benedictine, Chartreuse, Altasch és Fooking likörök, Jamaica rum és valódi ohinal tea stb. kapható valódiságórti kezeség mellett

Radanovits Gyula

borkereskedőnél,

BUDAPEST, Klavin-tér 11. sz.

524 Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. 2-3

iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetem Könyvtár - Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Már január 14-dikén:

Harmadik huzása a 3%-os

szerb fejedelmi sorsjegyeknek

1881-ik évről, drbja 100 frank aranyban.

ÉVENKINT ÖT HUZÁS

január 14, márczius 14, június 14, augusztus 14, november 14

MINDENKORI FŐNYEREMÉNY

ARANYBAN

100,000

FRANK

Legkisebb nyeremény 100 frank aranyban.

Az összes nyeremények egy hóval a huzás után esedékessé válnak.

A nyeremények és kamatok Bécsben, Budapesten, sok vidéki fővárosban, valamint a legtöbb európai fővárosban minden levonás nélkül fizetendő.

A pontos fizetésért kezeskedik a szerb fejedelmi kormány.

KÜLÖNÖS FIGYEGYEMBE. A szerb fejedelmi kormány hivatalos közvétele, szerint, ezen elsőbbségi sorsjegyek nyereményei és kamatainak biztosítására az 1880-iki jan. 27-én külön alapított egyenes adóptlék és a söradó rendeltetett, melyek évenként több mint 2,300,000 frankot bált az államháztartásba, míg a sorsjáték költsége amittása 1,650,000 frankot tesz. A mi a szerb sorsjegyek kibocsátási ár életét illeti, megjegyeztetik, hogy az Union Generale a szerb fejedelmi kormánytól 82 frank megközelítő árban vette át. Aláírva: Milatovic szerb fejed. pénzügyminiszter. Ezen hivatalos kijelentés teljesen kitünik azon hírek valótiansága, melyek utóbbi időben a szerb sorsjegyek biztonsága és átvételi árfolyamára nézve keringtek.

A sorsjegy 3 százalék kamatot hoz aranyban

Szerb sorsjegyek készfizesítésért darabja 46 frt és 50 kr. szelvénykamat.

VETELJEGYEK

14 havi 3 fritos és egy 4 fritos részletben fizetendők. A vevő a csak 3 ftrnyi lefizetés letétele után valamennyi nyereményre egyedül és osztatlanul jár.

A 3%-os szerb fejedelmi sorsjegyeknek november 12-én történt 1. huzásánál a 100,000, 10,000 és 4000 frikot aranyban kitevő főnyereményeket a mi váltóúfz etünk által eladott sorsjegyek nyerték meg és a fizetés a legkészségesebben történt.

CSAK BÉCS

Wollzeile 10. és 13.

(513)

A „MERCUR”

Ch. Cohn

Wollzeile 10. és 13.

3-4

kiadóhivatalának váltoúfzlete.

Karácsonyi és Ujévi ajándékok!

Oriási választék és Kolozsvárt legolcsóbb forrás!!

A főtéren, br. Jósika-ház alatt, a nagy dohánytözeke mellett levő

DISZ-ÁRUTÁR

üzletemet teljesen ujonnan berendeztem.

KAPHATÓK: Mindennemű téli czikkek, u. m. nagyon szép mustrák kezdett munkából czipők, kanapé-párnák Kules-tartók és ruhatartók, alsó ingek, női muffok, derék-fűzők, hárász-kendők, leánygyermek posztó-köntösök, női és gyermek-strimfik, minden fajta kötő-gyapok, gép-czernák, férfi ingek, esőernyők, nyakkendők, férfi és női glacé posztó és szarvasbőr-keztük, férfi és gyermek posztó-kalapok, férfi-, gyermek- és női czipők különösen nagy választékban. — Illatszerek, szappanok, eszéki szappan, pomádé és puder, diszitett kézi k-sarak, uti kofferek és táskák, gyermek bölcsők kerékkel és rugóval, dús választékban ALBUMOK, czukortartók és sinházi látesővek, mechanikus: lég és gőzerejű játék-szerek ezeken kívül minden galanterie, nürnbergi és gyermekjátékok nagy választékával üzletemet felszereltem.

Postai megrendeléseket legnagyobb figyelemmel utánvét mellett eszközölök.

Jó minőségért kezeskedem.

a disz-árutár tulajdonosa

KOHN LAJOS.

Főttér br. Jósika ház alatt.

(255)

42-52

92. Braunschweig hercegségi orsz. sorsjáték,

az állam által jóváhagyva és kezeskedve 6 osztályba beosztva.

Áll pedig 100.000 ered. sorsjegyből	50.000 nyerem. és jut-díjjal	n.m.
1 főnyerem. esetl.	450.000	2 főnyerem. " 12.000
1 jutalom díj	300.000	" " 10.000
1 főnyerem. á	150.000	" " 8.000
1 " " "	100.000	" " 6.000
1 " " "	70.000	" " 5.000
3 " " "	50.000	" " 4.000
1 " " "	40.000	" " 3.000
5 " " "	30.000	" " 2.000
2 " " "	25.000	" " 1.000
2 " " "	20.000	" " 500
11 " " "	15.000	" " 300

és 46.685 á 250, 200, 150, 140, 130, 100 márkával és tovább; összesen 10.402.000 márk. tőke.

AZ ELSŐ OSZTÁLY HUZÁSA

1882 január 12 és 13-án lesz.

alóírt küldök ezen huzáshoz eredeti sorsjegyet

Egy egészset Felet Egy negyedet

á 9 frt 90 kr. 4 frt 95. kr. 2 frt 48 krét,

az összegnek előleges beküldése vagy postautánvét mellett. — Nyereményi listák a huzás után ingyen küldetnek.

LOUIS KÖNIGSDORF

főpénztárnoka a braunschweigi orsz. sorsjátéknak.

Braunschweig, Gansstrasse 29.

NB.	Ára a	Egész	Fél	Negyednek	tesz.
2 osztályhoz	frt. 9.90	frt 4.95	frt 2.48		
3 " "	" 14.87	" 7.44	" 3.72		
4 " "	" 14.87	" 7.44	" 3.72		
5 " "	" 14.87	" 7.44	" 3.72		
6 " "	" 9.90	" 4.95	" 2.48		

521 1-9

Végkiárulási jelentés.

Egy angolországi pénzzavarban levő nagy tüzeltől hozzám — mint felhatalmazotthoz Osztrák-Magyarország részére — a következő értékesítés küldetett be.

„Arusitson ön bármily árban, a mily gyorsan csak lehet, mintánegy órási nagyraktárt megvásárolván, a pénzre nagy szükség van.”

Ezen megbízás alapján tehát az alább összeallított tárgyakra nézve ajánlatot teszek, kérvén a n. é. közönséget, miszerint a szigorúan solid alapokon nyugvó ajánlatomat addig, míg a készletből tart, kiaknázni szíveskegyenek.

6 brittania ezüst asztali és igen előnyös pengével,

6 brittania ezüst villa egy darabból,

6 valódi britt. ezüst evő kanál,

6 ezüsterl britt. ezüst kávé kanál,

6 ezüsterl britt. ezüst kóstortó,

6 szép finom só, bors és fogvájó tartó,

1 igen finom só, bors és fogvájó kanál egy darabból,

1 nehéz britt. ezüst levesmerő kanál,

1 tömör britt. ezüst tejmerő kanál,

6 angol britt. ezüst gyermek kanál,

4 szép tömör tojástartó,

1 ezüsterl bors vagy czukortálca,

1 ezüsterl bors vagy czukortartó,

1 theaszerl finomabb faj,

2 diszes gyertyatartó,

55 darab

Minden felsorolt 55 darab diszes tárgy összesen csak 8 frt 50 kr.

Kivánatra a következő evőeszköz Garnitúra is kapható u. m.: 6 kés, 6 villa, 6 kanál, 6 kávékanál, összesen 4 frt.

Megrendelések utánvételt vagy készpénzzel az

Angol gyári raktárhoz Bécsbe intézendők.

M. BAUER

Grosse Spiergasse 12 és 23.

11-12

(472)